

Rada
Evropské unie

Brusel 3. července 2019
(OR. en)

8657/19

**Interinstitucionální spis:
2018/0207(COD)**

**CODEC 971
JAI 417
INF 121
CADREFIN 217
FREMP 60
PE 210**

INFORMATIVNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se zavádí program Práva a hodnoty – výsledek prvního čtení v Evropském parlamentu (Štrasburk 15.–18. dubna 2019)

I. ÚVOD

Ke zprávě Bodil VALEROVÉ (Zelení/EFA, SE) předložil Claude MORAES (S&D, UK) jménem Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci jednu změnu předmětného návrhu (změna 115).

Kromě toho předložila jednu změnu (změna 116) politická skupina EFDD.

II. HLASOVÁNÍ

Během hlasování konaného dne 17. dubna 2019 přijalo plenární zasedání změnu 115 (472 hlasů pro, 129 hlasů proti, 41 poslanců se hlasování zdrželo). Žádná další změna přijata nebyla.

Takto pozměněný návrh Komise představuje postoj Parlamentu v prvním čtení, který je uveden v jeho legislativním usnesení ve znění obsaženém v příloze této poznámky¹.

Části znění v příloze, které nejsou zvýrazněny šedě, v podstatě až na menší nesrovnalosti odpovídají obecné shodě, jíž bylo dosaženo dne 6. března 2019 na posledním zasedání dialogu v rámci 8. volebního období Parlamentu (2014–2019). Tyto nesrovnalosti budou opraveny před přijetím postoje Rady, jakmile bude dosaženo dohody ohledně celého znění.

Ohledně textu v příloze vyznačeného šedě nebylo v rámci interinstitucionálních jednání v této fázi dosaženo dohody.

¹ V postoji Parlamentu uvedeném v legislativním usnesení jsou vyznačeny změny oproti návrhu Komise. Text doplněný do znění Komise je vyznačen *tučnou kurzívou*. Vypuštěný text je označen symbolem „■“.

Program Práva a hodnoty *I**

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. dubna 2019 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program Práva a hodnoty (COM(2018)0383 – C8-0234/2018 – 2018/0207(COD))

(Řádný legislativní postup: první čtení)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2018)0383),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 2, čl. 16 odst. 2, čl. 19 odst. 2, čl. 21 odst. 2 a články 24, 167 a 168 Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu se kterými Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C7-0234/2018),
 - s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 18. října 2018²,
 - s ohledem na stanovisko Výboru regionů ze dne 10. října 2018³,
 - s ohledem na dopis svého předsedy ze dne 25. ledna 2019 adresovaný předsedům výborů, ve kterém je nastíněn přístup Parlamentu k odvětvovým programům v rámci víceletého finančního rámce (VFR) na období po roce 2020,
 - s ohledem na dopis Rady ze dne 1. dubna 2019 adresovaný předsedovi Evropského parlamentu, kterým Rada potvrzuje společnou dohodu dosaženou mezi spolunormotvůrci během jednání,
 - s ohledem na článek 59 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci a na stanoviska Výboru pro kulturu a vzdělávání, Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví, Rozpočtového výboru, Výboru pro zaměstnanost a sociální věci, Výboru pro právní záležitosti a Výboru pro ústavní záležitosti (A8-0468/2018),
1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení⁴;
 2. vyzývá Komisi, aby věc znovu postoupila Parlamentu, jestliže svůj návrh nahradí jiným

² Úř. věst. C 62, 15.2.2019, s. 178.

³ Úř. věst. C 461, 21.12.2018, s. 196.

⁴ Tento postoj nahrazuje pozměňovací návrhy přijaté dne 17. ledna 2019 (Přijaté texty, P8_TA(2019)0040).

textem, podstatně jej změnit nebo má v úmyslu jej podstatně změnit;

3. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě, Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení dne 17. dubna 2019 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/..., kterým se zavádí program *Občané, rovnost, práva a hodnoty*

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 16 odst. 2, čl. 19 odst. 2, čl. 21 odst. 2, články 24, 167 a 168 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru⁵,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů⁶,

v souladu s řádným legislativním postupem⁷,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Podle článku 2 Smlouvy o Evropské unii „Unie je založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin. Tyto hodnoty jsou společné členským státům ve společnosti vyznačující se pluralismem, nepřipustností diskriminace, tolerancí, spravedlností, solidaritou a rovností žen a mužů“. Článek 3 dále rozvádí, že „cílem Unie je podporovat mír, své hodnoty a blahobyt svých obyvatel“ a že mimo jiné „respektuje svou bohatou kulturní a jazykovou rozmanitost a dbá na zachování a rozvoj evropského kulturního dědictví“. Tyto hodnoty jsou dále potvrzeny a vyjádřeny v právech, svobodách a zásadách zakotvených v Listině základních práv Evropské unie (*dále jen „Listina“*).

⁵ Úř. věst. C 62, 15.2.2019, s. 178.

⁶ Úř. věst. C 461, 21.12.2018, s. 196.

⁷ Postoj Evropského parlamentu ze dne 17. dubna 2019. Text zvýrazněný šedě nebyl dohodnut v rámci interinstitucionálních jednání.

- (2) Tyto práva a hodnoty musí být nadále **aktivně kultivovány, chráněny**, prosazovány, posilovány a sdíleny mezi občany a obyvateli a stát se středobodem projektu EU, **protože zhoršení ochrany těchto práv a hodnot v kterémkoli členském státě může mít nepříznivý dopad na Unii jako celek**. Proto se v rozpočtu Unie vytvoří nový Fond pro spravedlnost, práva a hodnoty, který bude zahrnovat programy **Občané, rovnost**, práva a hodnoty a Spravedlnost. V době, kdy evropské společnosti čelí extremismu, radikalismu a rozkolům **a neustále se zmenšujícímu prostoru pro nezávislou občanskou společnost**, je nanejvýš důležité prosazovat, posilovat a bránit spravedlnost, práva a hodnoty EU: lidská práva, úctu k lidské důstojnosti, svobodu, demokracii, rovnost a právní stát. Bude to mít zásadní a bezprostřední dopad na politický, sociální, kulturní a hospodářský život v Unii. Jako součást nového fondu bude program Spravedlnost i nadále podporovat další rozvoj unijního prostoru práva **založeného na právním státu, nezávislosti a nestrannosti soudnictví, vzájemném uznávání a vzájemné důvěře, přístupu ke spravedlnosti a přeshraniční spolupráci**. Program **Občané, rovnost**, práva a hodnoty spojí dohromady program Práva, rovnost a občanství na období 2014 až 2020 zavedený nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1381/2013⁸ a program Evropa pro občany zavedený nařízením Rady (EU) č. 390/2014⁹ (dále jen „předchozí programy“).
- (3) Fond pro spravedlnost, práva a hodnoty a jeho dva jednotlivé programy financování se budou zaměřovat ■ na osoby a subjekty, které přispívají k tomu, aby naše společné hodnoty, práva **a rovnost** a bohatá rozmanitost byly živoucí a dynamické. Konečným cílem je podpořit a zachovat právem se řídící, spravedlivou, **otevřenou, pluralitní**, inkluzivní a demokratickou společnost. To zahrnuje dynamickou **a posílenou** občanskou společnost podněcující demokratickou, občanskou a společenskou účast obyvatel a **kultivující bohatou rozmanitost** evropské společnosti, založené na **našich společných hodnotách**, historii a paměti. Článek 11 Smlouvy o Evropské unii **vyžaduje, aby orgány Unie vedly otevřený, transparentní a pravidelný dialog s občanskou společností a dávaly** vhodnými způsoby občanům a reprezentativním sdružením možnost projevit a veřejně vyměňovat své názory na všechny oblasti činnosti Unie.

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1381/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se zavádí program Práva, rovnost a občanství na období 2014 až 2020 (Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 62).

⁹ Nařízení Rady (EU) č. 390/2014 ze dne 14. dubna 2014, kterým se zavádí program „Evropa pro občany“ na období 2014–2020 (Úř. věst. L 115, 17.4.2014, s. 3).

- (3a) *Zřízením skupiny pro občanský dialog by měl být navázán pravidelný, otevřený a transparentní dialog s příjemci programu a dalšími relevantními zúčastněnými stranami. Skupina pro občanský dialog by být otevřeným a neformálním fórem pro diskusi a měla by přispívat k výměně zkušeností a osvědčených postupů a k diskusi o rozvíjení politik v oblastech, na které se program vztahuje, v rámci jeho cílů a v souvisejících oblastech. Skupina pro občanský dialog by neměla být odpovědná za řízení programu.*
- (4) Program ■ by měl umožnit rozvoj součinnosti za účelem řešení problémů, které jsou společné v souvislosti s prosazováním a ochranou hodnot **Unie** a dosažením kritického rozměru pro zajištění hmatatelných výsledků v praxi. Mělo by se toho dosáhnout tím, že se bude navazovat na kladné zkušenosti z předchozích programů, *které se budou dále rozvíjet*. Tím bude umožněno plné využití potenciálu součinnosti za účelem účinnější podpory oblastí politiky, na něž se program vztahuje, a zvýšení jejich potenciálu oslovit *jednotlivce a občanskou společnost se zaměřením na vyvážené zeměpisné zastoupení*. Má-li být tento program účinný, měl by zohledňovat zvláštní povahu jednotlivých politik, jejich rozdílné cílové skupiny a jejich zvláštní potřeby prostřednictvím uzpůsobených *a cílených* přístupů.
- (4a) *Plné dodržování a prosazování zásad právního státu a demokracie má zásadní význam pro budování důvěry občanů v Unii a zajištění vzájemné důvěry mezi členskými státy. Podporou práv a hodnot bude program přispívat k budování demokratičtější Unie, dodržování zásad právního státu a demokratickému dialogu, transparentnosti a řádné veřejné správě, včetně případů, kdy se prostor pro občanskou společnost zmenšuje.*
- (5) Je zapotřebí nejrůznějších opatření a koordinovaného úsilí, aby se Evropská unie přiblížila svým občanům *a posílila se demokratická angažovanost. Evropské občanství a evropská identita by měly být rozvíjeny a prosazovány tím, že občané budou podněcováni k tomu, aby chápali proces tvorby politik, a bude podporováno jejich zapojení do činností Unie. Rovněž* propojení občanů při projektech partnerství měst nebo sítí měst a podporování organizací občanské společnosti *na místní, regionální, národní a nadnárodní úrovni* v oblastech pokrytých programem přispěje ke zvýšení angažovanosti občanů ve společnosti a v konečném důsledku k jejich *aktivnímu* zapojení do demokratického života Unie. Také činnosti na podporu vzájemného porozumění, *mezikulturního dialogu, kulturní a jazykové* rozmanitosti, ■ *sociálního začlenění* a respektování druhých podpoří pocit

sounáležitosti s *Uníí* a *společného občanství v rámci* evropské identity, založený na společném porozumění *našim sdíleným* evropským hodnotám, kultuře, dějinám a dědictví. Zejména je důležité prosazovat větší pocit sounáležitosti k Unii a hodnotám Unie u občanů nejbližších regionů EU vzhledem k jejich odlehlosti a vzdálenosti od kontinentální Evropy.

- (6) Činnosti související s posilováním historického povědomí a kritického pohledu na historickou paměť Evropy jsou nutné k tomu, aby si občané, *zejména pak mladí lidé*, byli vědomi *své* společné historie *a hodnot* coby základu společné budoucnosti. **Činnosti související s posilováním historického povědomí by se měly kriticky zamýšlet nad příčinami totalitních režimů v moderních dějinách Evropy – zejména nacismu, který vedl k holokaustu, fašismu, stalinismu a totalitních komunistických režimů – a měly by připomínat oběti jejich zločinů. Měly by rovněž zahrnovat činnosti týkající se dalších významných okamžiků a událostí v nedávných evropských dějinách.** Je zapotřebí rovněž zohlednit význam historických, *sociálních*, kulturních a mezikulturních aspektů s *cílem vytvářet evropskou identitu založenou na společných hodnotách* a pocitu sounáležitosti.
- (7) Občané by také měli mít větší povědomí o svých právech vycházejících z občanství Unie a měli by mít pozitivní náhled na život, cestování, studování, práci a dobrovolnickou činnost v jiném členském státě a také by měli mít pocit, že mohou požívat a uplatňovat svá práva spojená s občanstvím a spolehnout se na rovný přístup k právům a na vymahatelnost a ochranu svých práv bez jakékoliv diskriminace, ať už jsou v jakékoli části Unie. Je třeba podporovat občanskou společnost, a zajistit tak prosazování a ochranu **hodnot Unie** a zvyšování povědomí o těchto hodnotách podle článku 2 Smlouvy o EU, a tím rovněž přispět k účinnému požívání práv v rámci práva Unie.
- (8) **Genderová rovnost** je základní hodnotou a cílem Evropské unie. **Přesto celkově pokrok v oblasti genderové rovnosti stagnuje.** Jsou-li ženy *a dívky* diskriminovány a je-li s nimi nerovně zacházeno, *jsou-li vůči ženám a dívkám používány různé formy násilí*, dochází tím k porušování jejich základních práv a brání jim to v plném politickém, sociálním a ekonomickém zapojení do společnosti. Existence *politických*, strukturálních a kulturních překážek navíc zabraňuje dosažení skutečné genderové rovnosti. **Prosazování genderové rovnosti a začleňování genderového hlediska** ve všech činnostech Unie je proto hlavní činností Unie a motorem hospodářského růstu *a sociálního rozvoje* a program by je měl podporovat. **Zvláštní význam má aktivní boj proti stereotypům a řešení tiché**

diskriminace a diskriminace z důvodu příslušnosti ke dvěma či více skupinám. Rovný přístup k práci, rovná účast na trhu práce a odstranění překážek kariérního postupu ve všech odvětvích, jako je soudnictví a odvětví související s přírodními vědami, technologiemi, inženýrstvím a matematikou, jsou pilíři genderové rovnosti. Je třeba se zaměřit také na rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem a na rovné rozdělení neplacené práce v domácnosti a péče o děti, starší osoby a další závislé osoby mezi muže a ženy, které zůstávají pilíři stejné ekonomické nezávislosti a účasti a jsou neoddělitelně spojené s dosažením rovnosti žen a mužů.

- (9) Genderově podmíněné násilí a násilí na **rizikových skupinách** (dětech, mladých lidech **a dalších rizikových skupinách**, např. osobách **LGBTQI** a osobách se zdravotním postižením) představuje závažné porušování základních práv a dochází k němu v celé Unii, za všech společenských a hospodářských souvislostí, *se závažnými následky* pro tělesné, duševní a *psychické* zdraví obětí i pro společnost jako celek. *Ženy jsou nejvíce postiženými oběťmi genderově podmíněného násilí a obtěžování, a to jak v domácím, tak veřejném prostředí; boj proti tomuto násilí je proto klíčovým opatřením na podporu genderové rovnosti. Úmluva Rada Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (Istanbulská úmluva) definuje násilí na ženách jako „veškeré činy genderově podmíněného násilí, jež vyústí anebo mohou vyústit ve fyzickou, sexuální, psychickou či ekonomickou újmu či strádání žen, včetně hrozeb takovýmito činy, donucování nebo svévolného omezování svobody, ať k nim dochází na veřejnosti nebo v soukromí“.* Boj proti genderově podmíněnému násilí vyžaduje komplexní přístup zahrnující právní, hospodářské, vzdělávací a zdravotní aspekty. Je třeba rovněž aktivně bojovat proti genderovým stereotypům od raného věku i proti všem formám nenávistných projevů a násilí na internetu. V této souvislosti je nadále zásadní podporovat organizace hájící práva žen a další subjekty působící v této oblasti. **Děti, mladí lidé a další rizikové skupiny**, např. **LGBTQI** osoby a osoby se zdravotním postižením, jsou rovněž ve zvýšené míře ohroženy násilím, **zejména v rodině a intimních vztazích**. Je zapotřebí přijmout opatření na ochranu práv **ohrožených osob – především práv dětí (včetně dětských sirotků, dětí osiřelých v důsledku trestných činů spáchaných v domácím prostředí a dalších zranitelných skupin dětí)** – a přispět k jejich ochraně **a zajistit jejich práva** na rozvoj **a důstojnost**. Boj proti všem formám násilí, **zejména genderově podmíněnému násilí**, podpora jeho prevence a ochrana a podpora obětí jsou priority Unie, které pomáhají

naplňovat základní práva jednotlivců a přispívají k **genderové** rovnosti ■ . Tyto priority by měl program podporovat.

- (10) Je zapotřebí silné politické vůle a koordinovaného postupu, založeného na metodách a výsledcích předchozích programů Daphne, programu Práva, rovnost a občanství a programu Spravedlnost v zájmu předcházení všem formám násilí a boje proti nim a v zájmu ochrany obětí. Zejména program Daphne, z něhož jsou poskytovány finanční prostředky na podporu obětí násilí a na boj proti násilí na ženách, dětech a mladých lidech, je od svého zahájení v roce 1997 nesmírně úspěšný, pokud jde o jeho oblíbenost u zúčastněných stran (orgánů veřejné moci, akademických institucí a nevládních organizací) i účinnost financovaných projektů. Financoval projekty na zvýšení povědomí, poskytování podpory službám pro oběti, na podporu činností ■ organizací **občanské společnosti** působících v terénu. Zabýval se všemi formami násilí, například domácím násilím, sexuálním násilím, obchodováním s lidmi, **nebezpečným pronásledováním (stalkingem) a tradičními škodlivými praktikami, jako je mrzačení ženských pohlavních orgánů**, a rovněž i nově se objevujícími formami násilí, například kybernetickou šikanou **a obtěžováním na internetu**.

Je tedy třeba pokračovat ve všech těchto opatřeních **s nezávisle přidělenými rozpočtovými prostředky pro program Daphne** a náležitě zohlednit tyto výsledky a nabyté zkušenosti při provádění programu.

- (11) Zákaz diskriminace je základní zásadou Unie. Článek 19 Smlouvy o fungování Evropské unie stanoví opatření k boji proti diskriminaci na základě pohlaví, rasy nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace. Zákaz diskriminace je rovněž zakotven v článku 21 Listiny. Mělo by se přihlédnout ke zvláštním rysům různých forem diskriminace, **včetně přímé, nepřímé a strukturální diskriminace**, a souběžně by měla být vypracována příslušná opatření pro předcházení diskriminaci založené na jednom nebo více důvodech a pro boj proti ní. Program by měl podporovat opatření na předcházení **všem formám diskriminace**, rasismu, **xenofobie, afrofobie**, antisemitismu, **nesnášenlivosti vůči Romům**, nenávisti vůči muslimům a jiným formám nesnášenlivosti, **včetně homofobie, bifobie, transfobie a interfobie a dalších forem nesnášenlivosti na základě genderové identity, jak na internetu, tak mimo něj, vůči osobám patřícím k menšinám**, a **na boj proti těmto formám, s přihlédnutím k vícenásobné diskriminaci**. Velká pozornost by v této souvislosti měla být

rovněž věnována předcházení všem formám násilí a nenávisti, segregace a stigmatizace a boji proti nim, jakož i boji proti šikanování, obtěžování a netolerantnímu zacházení. Program by měl být prováděn způsobem, jímž se bude vzájemně posilovat s dalšími činnostmi Unie, které sledují stejné cíle, zejména ty, které uvádí sdělení Komise ze dne 5. dubna 2011 nazvané „Rámec EU pro vnitrostátní strategie integrace Romů do roku 2020¹⁰“ a doporučení Rady ze dne 9. prosince 2013 o účinných opatřeních v oblasti integrace Romů v členských státech¹⁰.

- (12) **Sociální překážky a překážky** související s **prostředím** i nedostatečná přístupnost zabraňuje plnému a účinnému zapojení osob se zdravotním postižením do společnosti na rovnoprávném základě s ostatními. Osoby se zdravotním postižením se potýkají s překážkami, jež jim brání mimo jiné v přístupu na trh práce, ve využívání výhod inkluzivního a kvalitního vzdělávání, v možnosti vyhnout se chudobě a sociálnímu vyloučení, v přístupu ke kulturním iniciativám a k médiím nebo ve využívání jejich politických práv. Jako signatář Úmluvy Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením se Unie spolu se všemi svými členskými státy zavázala podporovat, chránit a zajišťovat plné a rovné požívání všech lidských práv a základních svobod všemi osobami se zdravotním postižením. Ustanovení Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením se stala nedílnou součástí právního řádu Unie.
- (13) Každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a komunikace (právo na soukromí), které je základním právem zakotveným v článku 7 Listiny základních práv. Ochrana osobních údajů je základním právem zakotveným v článku 8 Listiny základních práv a v článku 16 Smlouvy o fungování Evropské unie. Dodržování pravidel ochrany osobních údajů podléhá kontrole nezávislých dozorových úřadů. Právní rámec Unie, zejména nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679¹¹ a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680¹² zavádí ustanovení, která mají zajistit, že právo na ochranu osobních údajů je účinně chráněno. Tyto právní nástroje ukládají vnitrostátním dozorovým úřadům zabývajícím se ochranou osobních údajů, aby zvyšovaly povědomí a chápání veřejnosti, pokud jde o rizika, pravidla, záruky a práva související se zpracováním osobních údajů. Vzhledem k významu práva na ochranu osobních údajů v době rychlého technologického vývoje by Unie měla být schopna

¹⁰ Úř. věst. C 378, 24.12.2013, s. 1.

¹¹ Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1–88.

¹² Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 89–131.

vykonávat osvětovou činnost, **včetně podpory organizací občanské společnosti prosazujících ochranu osobních údajů v souladu s normami Unie, a** provádět studie a další příslušné činnosti.

- (14) Článek 24 SFEU ukládá Evropskému parlamentu a Radě, aby přijaly ustanovení o postupech a podmínkách požadovaných pro předložení občanské iniciativy ve smyslu článku 11 Smlouvy o Evropské unii. Došlo k tomu přijetím nařízení [Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 211/2011¹³]. Program by měl podporovat financování technické a organizační podpory k provedení nařízení [(EU) č. 211/2011], čímž podpoří výkon práva navrhopvat iniciativy ze strany občanů a podpoří evropské občanské iniciativy.
- (15) Podle článků 8 a 10 SFEU by program měl ve všech svých činnostech podporovat začleňování genderového hlediska a zohlednění cílů v oblasti zákazu diskriminace. ***Průběžné a závěrečné hodnocení programu by mělo hodnotit dopad na rovnost žen a mužů s cílem posoudit, v jakém rozsahu program přispívá k genderové rovnosti, a skutečnost, zda program nemá neočekávané negativní dopady na genderovou rovnost. V této souvislosti a s ohledem na rozdílnou povahu a rozsah činností jednotlivých složek programu bude důležité, aby byly jednotlivé údaje shromážděné předkladateli projektů pokud možno rozčleněny podle pohlaví. Je rovněž důležité poskytnout žadatelům informace o tom, jak zohledňovat genderovou rovnost, např. využíváním nástrojů pro začleňování genderového hlediska, jako je zohledňování genderového hlediska při sestavování rozpočtu, a v případě potřeby posouzení dopadů na rovnost žen a mužů. Při konzultacích s odborníky a zúčastněnými stranami je třeba zvážit vyvážené genderové zastoupení.***
- (16) V čl. 3 odst. 3 Smlouvy o EU je Unii uložena povinnost prosazovat ochranu práv dítěte v souladu s článkem 24 Listiny základních práv a v souladu s Úmluvou Organizace spojených národů o právech dítěte.
- (17) V souladu s akty Unie o rovném zacházení zřizují členské státy nezávislé subjekty pro prosazování rovného zacházení obecně známé jako „orgány pro rovné zacházení“ za účelem boje proti diskriminaci založené na rase a etnickém původu, jakož i pohlaví. Mnohé členské státy však šly nad rámec těchto požadavků a zajistily, aby se orgány pro

¹³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 211/2011 ze dne 16. února 2011 o občanské iniciativě (Úř. věst. L 65, 11.3.2011, s. 1).

rovné zacházení rovněž mohly zabývat diskriminací založenou na jiných důvodech, jako je **jazyk**, věk, **pohlavní znaky**, **genderová identita a genderová diverzita**, sexuální orientace, náboženské vyznání nebo přesvědčení, zdravotní postižení ■ . Orgány pro rovné zacházení hrají klíčovou úlohu v prosazování rovnosti a zajišťování účinného uplatňování právních předpisů týkajících se rovného zacházení, a to zejména prostřednictvím poskytování nezávislé pomoci obětem diskriminace, provádění nezávislých průzkumů ohledně diskriminace, zveřejňování nezávislých zpráv a vydávání doporučení o jakýchkoliv otázkách souvisejících s diskriminací v jejich zemi. V tomto ohledu je zásadní, aby byla práce orgánů pro rovné zacházení koordinována na úrovni Unie. V roce 2007 vznikla síť EQUINET. Jejimi členy jsou vnitrostátní subjekty pro prosazování rovného zacházení, jak stanoví směrnice Rady 2000/43/ES¹⁴ a 2004/113/ES¹⁵ a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES¹⁶ a 2010/41/EU¹⁷. **Dne 22. června 2018 přijala Komise doporučení ohledně norem pro orgány pro rovné zacházení, které se zabývá jejich mandátem, nezávislostí, účelností, koordinací a spoluprací.** EQUINET má výjimečnou pozici, jelikož jde o jediný subjekt, který zajišťuje koordinaci činností mezi orgány pro rovné zacházení. Tato koordinační činnost sítě EQUINET je klíčová pro řádné provádění antidiskriminačních právních předpisů Unie v členských státech a program by ji měl podporovat.

(17a) Aby se zvýšila uživatelská přístupnost a byly poskytovány nestranné pokyny a praktické informace týkající se všech aspektů programu, měla by být v členských státech zřízena kontaktní místa, která by sloužila k poskytování pomoci příjemcům i žadatelům. Kontaktní místa programu by měla být schopna plnit své úkoly nezávisle a bez zasahování veřejných orgánů do jejich rozhodování. Členské státy by měly mít možnost zvolit nejvhodnější správu kontaktních míst programu, mimo jiné prostřednictvím

¹⁴ Směrnice Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ (Úř. věst. L 180, 19.7.2000, s. 22).

¹⁵ Směrnice Rady 2004/113/ES ze dne 13. prosince 2004, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s muži a ženami v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování (Úř. věst. L 373, 21.12.2004, s. 37).

¹⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání (Úř. věst. L 204, 26.7.2006, s. 23).

¹⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/41/EU ze dne 7. července 2010 o uplatňování zásady rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné a o zrušení směrnice Rady 86/613/EHS (Úř. věst. L 180, 15.7.2010, s. 1).

veřejných orgánů, organizací občanské společnosti nebo jejich konsorcií. Kontaktní místa programu nemají žádnou odpovědnost za řízení programu.

- (18) Nezávislé subjekty zabývající se dodržováním lidských práv **■**, organizace občanské společnosti hrají zásadní roli tím, že prosazují a chrání společné hodnoty Unie podle článku 2 Smlouvy o EU a zvyšují povědomí o nich, a rovněž přispíváním k účinnému požívání práv v rámci práva Unie, včetně Listiny základních práv Evropské unie. Jak je uvedeno v usnesení Evropského parlamentu ze dne **19.** dubna 2018, ***navýšení finančních prostředků a*** dostatečná finanční podpora ***jsou*** klíčem k rozvoji příznivého a udržitelného prostředí pro organizace občanské společnosti, jejichž role je díky tomu posílena a které pak mohou vykonávat své funkce nezávisle a účinně. Finanční prostředky z EU by v rámci doplnění úsilí vynakládaného na vnitrostátní úrovni měly tudíž přispět k podpoře, posílení postavení a tvorbě kapacit nezávislých organizací občanské společnosti, které se zabývají prosazováním ***hodnot a ■*** práv, jejichž činnosti pomáhají strategickému vymáhání práv vyplývajících z práva EU a Listiny základních práv Evropské unie, mimo jiné prostřednictvím ***lobbistických činností, jako je strategické vedení soudních sporů, vedení kampaní, komunikace, a dalších*** kontrolních činností, jakož i k prosazování a ochraně **■** hodnot Unie a ke zvyšování povědomí o nich na ***místní, regionální, vnitrostátní a nadnárodní*** úrovni. ***Program je třeba provádět uživatelsky vstřícným způsobem, například prostřednictvím uživatelsky vstřícného postupu podávání žádostí a zpráv. Zvláštní pozornost je třeba věnovat jeho přístupnosti pro organizace občanské společnosti na nadnárodní, národní, regionální a místní úrovni, včetně organizací občanské společnosti na základní místní úrovni, a kapacitám příjemcům. Při tom by se mělo zvážit případné využití finanční podpory pro třetí strany.***
- (19) Komise by měla zajistit celkový soulad, doplňkovost a součinnost s prací orgánů, úřadů a agentur Unie, zejména s Evropským institutem pro rovnost žen a mužů a Agenturou Evropské unie pro základní práva, a měla by zhodnotit práci dalších vnitrostátních a mezinárodních aktérů v oblastech, na něž se program vztahuje.
- (20) Program by měl být otevřen za určitých podmínek pro účast členům Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), kteří jsou členy Evropského hospodářského prostoru (EHP), a členům ESVO, kteří nejsou členy EHP, a jiným evropským zemím. Přistupující země, kandidátské a potenciální kandidátské země využívající předvstupní strategie by rovněž měly být schopny účastnit se programu.

- (21) Aby se zajistilo účinné přidělování finančních prostředků ze souhrnného rozpočtu Unie, je zapotřebí zajistit evropskou přidanou hodnotu všech prováděných činností, jejich doplňkovost s činnostmi členských států, přičemž **je třeba usilovat** o soulad, doplňkovost a součinnost mezi finančními programy, které podporují vzájemně související oblasti politiky, a to zejména v rámci Fondu pro spravedlnost, práva a hodnoty – a tudíž s programem Spravedlnost – jakož i s programem Kreativní Evropa, a Erasmus+ s cílem těžit z potenciálních průníků v oblastech kultury, médií, umění, vzdělávání a kreativity. Je nutné vytvořit součinnost s ostatními evropskými programy financování, zejména v oblasti zaměstnanosti **a boje proti sociálnímu vyloučení, zejména s Evropským sociálním fondem plus, v oblasti** vnitřního trhu, podnikání, mládeže, zdraví, občanství, spravedlnosti, migrace, bezpečnosti, výzkumu, inovací, technologií, průmyslu, soudržnosti, turismu, vnějších vztahů, obchodu a **udržitelného** rozvoje.
- (22) Toto nařízení stanoví finanční krytí **programu Občané, rovnost, práva a hodnoty**, které je hlavní referenční částkou ve smyslu [odkaz náležitě aktualizovat podle nové interinstitucionální dohody: bodu 17 interinstitucionální dohody ze dne 2. prosince 2013 mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení¹⁸] pro Evropský parlament a Radu během ročního rozpočtového procesu.
- (23) Na tento program se vztahuje nařízení (EU, Euratom) č. [nové finanční nařízení] („finanční nařízení“). Stanoví pravidla pro plnění rozpočtu Unie, včetně pravidel týkajících se grantů, cen, zadávání veřejných zakázek, nepřímého plnění, finanční pomoci, finančních nástrojů a rozpočtových záruk.
- (24) Druhy financování a způsoby provádění podle tohoto nařízení by se měly vybírat na základě toho, nakolik jsou schopny dosáhnout specifických cílů opatření a přinést výsledky, přičemž se přihlíží zejména k nákladům na kontrolní opatření, administrativní zátěži, **kapacitě příslušných zúčastněných stran a cílových příjemců** a očekávanému riziku nesouladu. Mělo by to zahrnovat zvážení použití jednorázových částek, paušálních sazeb a jednotkových nákladů, jakož i financování nesouvisejícího s náklady, jak je uvedeno v čl. 125 odst. 1 finančního nařízení. ■

¹⁸ [Odkaz je třeba aktualizovat: Úř. věst. C 373, 20.12.2013, s. 1. Dohoda je k dispozici na internetové adrese: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC].

- (24a) *V souladu s finančním nařízením, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013¹⁹, nařízením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95²⁰, nařízením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96²¹ a nařízením Rady (EU) 2017/1939²² mají být finanční zájmy Unie chráněny prostřednictvím přiměřených opatření, včetně prevence, odhalování, nápravy a vyšetřování nesrovnalostí a podvodů, zpětného získávání ztracených, neoprávněně vyplacených či nesprávně použitých finančních prostředků a případného ukládání správních sankcí. Zejména může Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) provádět v souladu s nařízením (EU, Euratom) č. 883/2013 a nařízením (Euratom, ES) č. 2185/96 správní vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, aby zjistil, zda nedošlo k podvodu, korupci nebo jinému protiprávnímu jednání poškozujícímu finanční zájmy Unie. V souladu s nařízením (EU) 2017/1939 může Úřad evropského veřejného žalobce vyšetřovat a stíhat podvody a jiné trestné činy poškozující finanční zájmy Unie, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371²³. V souladu s finančním nařízením musí všechny osoby nebo subjekty, které přijímají finanční prostředky Unie, plně spolupracovat při ochraně finančních zájmů Unie, udělit Komisi, úřadu OLAF, Úřadu evropského veřejného žalobce a Evropskému účetnímu dvoru (EÚD) nezbytná práva a potřebný přístup a zajistit, aby třetí osoby podílející se na vynakládání finančních prostředků Unie udělily rovnocenná práva.*
- (25) *Pokud jde o provádění specifických cílů podpory genderové rovnosti, práv, angažovanosti a účasti občanů na demokratickém životě Unie na místní, regionální, vnitrostátní a nadnárodní úrovni, jakož i boje proti násilí, mohou se třetí země, které jsou členy Evropského hospodářského prostoru (EHP), účastnit programů Unie v rámci*

¹⁹ *Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).*

²⁰ *Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1).*

²¹ *Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2).*

²² *Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1).*

²³ *Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29).*

spolupráce zavedené podle Dohody o EHP, která stanoví provádění programů na základě rozhodnutí přijatého podle uvedené dohody. Třetí země se mohou programu rovněž zúčastnit na základě jiných právních nástrojů. Toto nařízení by mělo obsahovat zvláštní ustanovení za účelem udělení nezbytných práv a přístupu příslušné schvalující osobě, Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF), jakož i Evropskému účetnímu dvoru, aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci.

(26) Na toto nařízení se vztahují horizontální finanční pravidla přijatá Evropským parlamentem a Radou na základě článku 322 Smlouvy o fungování Evropské unie. Tato pravidla jsou stanovena ve finančním nařízení a určují zejména postup sestavování a plnění rozpočtu prostřednictvím grantů, zadávání veřejných zakázek, cen, nepřímého plnění a kontrolu odpovědnosti účastníků finančních operací. Pravidla přijatá na základě článku 322 SFEU se rovněž týkají ochrany rozpočtu Unie v případě všeobecných nedostatků týkajících se právního státu v členských státech, neboť dodržování právního státu je základní podmínkou řádného finančního řízení a efektivního financování z EU.

(26a) Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o ochraně rozpočtu Unie v případě všeobecných nedostatků týkajících se právního státu v členských státech má Unii poskytnout nástroj, jímž by mohla lépe chránit svůj rozpočet v případě, že slabiny v právním státu naruší – nebo hrozí, že naruší – řádné finanční řízení nebo finanční zájmy Unie. Nařízení by mělo doplňovat program Práva a hodnoty, jehož účel je jiný, totiž financovat politiky v souladu se základními právy a evropskými hodnotami, v jejichž jádru jsou lidské životy a účast občanů.

(27) Podle [odkaz bude odpovídajícím způsobem aktualizován podle nového rozhodnutí o ZZÚ: článku 94 rozhodnutí Rady 2013/755/EU²⁴] jsou osoby a subjekty usazené v zámořských zemích a územích (ZZÚ) způsobilé k získání finančních prostředků s výhradou pravidel a cílů programu a případných režimů použitelných na členský stát, s nímž je příslušná zámořská země nebo území spojeno. **Při provádění programu musí být zohledňována omezení vyplývající z odlehlosti ZZÚ a jejich účinná účast v těchto programech musí být sledována a pravidelně vyhodnocována.**

²⁴ Rozhodnutí Rady 2013/755/EU ze dne 25. listopadu 2013 o přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii („rozhodnutí o přidružení zámoří“) (Úř. věst. L 344, 19.12.2013, s. 1).

- (28) Vzhledem k významu boje proti změnám klimatu v souladu se závazky Unie provést Pařížskou dohodu a cíle OSN v oblasti udržitelného rozvoje přispěje tento program k tomu, aby se opatření v oblasti klimatu stala významným tématem a dosáhlo se celkového cíle, že **v průběhu období VFR 2021–2027 bude 25 % výdajů z rozpočtu Unie ■ směřovat na podporu cílů souvisejících s touto problematikou, a k dosažení ročního cíle ve výši 30 %, a to co nejdříve, nejpozději však v roce 2027.** Během přípravy a provádění programu budou identifikována relevantní opatření a budou znovu posouzena v souvislosti s hodnocením v polovině období.
- (29) Podle odstavců 22 a 23 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016 existuje potřeba hodnotit tento program na základě informací shromážděných prostřednictvím zvláštních monitorovacích požadavků a zároveň omezit nadměrnou regulaci a administrativní zátěž, a to zejména pro členské státy. Tyto požadavky mohou případně zahrnovat měřitelné ukazatele jako základ pro hodnocení praktických účinků programu.
- (30) Za účelem ■ **doplnění** tohoto nařízení **s cílem provést program a zajistit účinné hodnocení pokroku při dosahování jeho cílů**, by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, pokud jde o **pracovní programy podle článku 13 a o** ukazatele uvedené v člancích 14 a 16 a v příloze II. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.

■
PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

Toto nařízení zavádí program **Občané, rovnost, práva a hodnoty** (dále jen „program“).

Stanoví cíle programu, rozpočet na období 2021–2027, formy financování z prostředků Unie a pravidla pro poskytování tohoto financování.

Článek 2

Cíle programu

1. Obecným cílem programu je chránit a prosazovat práva a hodnoty zakotvené ve Smlouvách EU, **Listině a platných mezinárodních úmluvách o lidských právech, zejména prostřednictvím podporování organizací občanské společnosti a jiných zúčastněných subjektů, které působí na místní, regionální, národní a nadnárodní úrovni, a prostřednictvím podporování občanské a demokratické účasti**, za účelem zachování **a dalšího rozvoje** otevřených, demokratických, **spravedlivých** a inkluzivních společností **založených na právech a vycházejících z právního státu**.
2. V rámci obecného cíle stanoveného v odstavci 1 má program tyto specifické cíle odpovídající složkám:
 - a) **ochrana a prosazování hodnot Unie (složka Hodnoty Unie)**,
 - a) podpora **práv, zákazu diskriminace, rovnosti**, včetně **genderové rovnosti a pokročilého začleňování genderového a nediskriminačního hlediska** (složka Rovnost, práva **a genderová rovnost**),
 - b) podpora angažovanosti a účasti občanů na demokratickém životě Unie **a výměny mezi občany různých členských států a zvyšování povědomí o společné evropské historii** (složka Angažovanost a účast občanů),

- c) boj proti násilí, **včetně genderově podmíněného násilí** (složka Daphne).

Článek 2a

Složka Hodnoty Unie

V rámci obecného cíle stanoveného v čl. 2 odst. 1 a v rámci specifického cíle stanoveného v čl. 2 odst. 2 písm. a) se program zaměří na ochranu a prosazování práv a zvyšování povědomí o nich poskytováním finanční podpory organizacím občanské společnosti, které působí na místní, regionální a nadnárodní úrovni, prostřednictvím podpory a kultivace těchto práv, čímž bude rovněž posilovat ochranu hodnot Unie a jejich prosazování a dodržování zásad právního státu a přispěje k budování demokratičtější Unie, demokratickému dialogu, transparentnosti a řádné veřejné správě.

Článek 3

Složka Rovnost, práva a genderová rovnost

V rámci obecného cíle stanoveného v čl. 2 odst. 1 a v rámci specifického cíle stanoveného v čl. 2 odst. 2 písm. a) se program zaměří na:

- a) *podporu rovnosti a předcházení nerovnosti a diskriminaci osob na základě pohlaví, rasy nebo etnického původu, náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace* ■ *a dodržování zásady zákazu diskriminace na základě důvodů uvedených v článku 21 Listiny;*
- b) ■ *podporu, rozvíjení a provádění komplexních politik:*
- i) *prosazování plného požívání práv žen, genderové rovnosti, včetně rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem, posilování postavení žen a začleňování genderového hlediska;*
 - ii) *prosazování zákazu diskriminace a jeho začleňování;*
 - iii) *boje proti rasismu, xenofobii a všem formám nesnášenlivosti, včetně homofobie, bifobie, transfobie a interfobie a nesnášenlivosti na základě genderové identity, a to jak na internetu, tak mimo něj;*
 - iv) *ochrany práv dítěte a jejich prosazování;*

- v) *ochrany práv osob se zdravotním postižením a jejich prosazování;*
- ba) *na ochranu a prosazování práv spojených s občanstvím Unie a práva na ochranu osobních údajů.*

Článek 4

Složka Angažovanost a účast občanů

V rámci *obecného cíle stanoveného v čl. 2 odst. 1 a v rámci specifického cíle stanoveného v čl. 2 odst. 2 písm. b)* se program zaměří na:

- a) **podporu projektů zaměřených na připomenutí určujících událostí v moderních evropských dějinách, včetně příčin a následků autoritářských a totalitních režimů, a na zvyšování povědomí evropských občanů o jejich společné historii, kultuře, kulturním dědictví a hodnotách, a tím na posilování jejich chápání Unie, jejího původu, účelu, rozmanitosti a úspěchů a významu vzájemného porozumění a tolerance;**
- b) podporu **účasti občanů a zájmových svazů na demokratickém a občanském životě Unie a jejich příspěvku k tomuto životu projevy názorů a veřejnou výměnou jejich stanovisek k činnosti Unie ve všech oblastech;**
- ba) *podporu výměn mezi občany různých zemí, zejména prostřednictvím partnerství a sítí měst, s cílem umožnit jim prakticky zažít bohatství a rozmanitost společného dědictví Unie a seznámit je s tím, že toto bohatství a rozmanitost jsou základem pro společnou budoucnost.*

Článek 5

Složka Daphne

V rámci *obecného cíle stanoveného v čl. 2 odst. 1 a v rámci specifického cíle stanoveného v čl. 2 odst. 2 písm. c)* se program zaměří na:

- a) **předcházení všem formám genderově podmíněného násilí na ženách a dívkách a domácímu násilí a boj proti těmto formám násilí na všech úrovních rovněž podporou norem stanovených v Úmluvě Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (Istanbulské úmluvy); a**

- a) předcházení všem formám násilí na dětech, mladých lidech **■ a násilí** na jiných rizikových skupinách, **jako jsou osoby LGBTQI, osoby se zdravotním postižením**, a boj proti **těmto formám násilí**;
- b) podporu a ochranu **všech přímých a nepřímých** obětí tohoto násilí, **např. domácí násilí v rámci rodiny nebo násilí v intimních vztazích, včetně dětí osiřelých v důsledku domácích trestných činů, a na podporu a zajištění stejné úrovně ochrany pro oběti genderově podmíněného násilí v celé Unii.**

Článek 6

Rozpočet

3. Finanční krytí pro provádění programu na období 2021–2027 činí **1 627 000 000 EUR v cenách roku 2018 [1 834 000 000 EUR]** v běžných cenách].

4. Orientační rozdělení částky uvedené v odstavci 1 je následující:

-a) **754 062 000 EUR v cenách roku 2018 [850 000 000 EUR v běžných cenách] (tj. 46,34 % celkové finanční částky) pro specifické cíle uvedené v čl. 2 odst. 2 písm. - a);**

a) **429 372 000 EUR v cenách roku 2018 [484 000 000 EUR] (tj. 26,39 % celkové finanční částky) pro specifické cíle uvedené v čl. 2 odst. 2 písm. a) a c);**

b) **443 566 000 EUR v cenách roku 2018 [500 000 000 EUR] (tj. 27,26 % celkové finanční částky) pro specifické cíle uvedené v čl. 2 odst. 2 písm. b).**

Komise přidělí alespoň 50 % prostředků uvedených v prvním pododstavci písm. -a) a a) na podporu činností prováděných organizacemi občanské společnosti; z toho alespoň 65 % bude přiděleno místním a regionálním organizacím občanské společnosti.

Komise se od přidělených procentních podílů finančního krytí, jak jsou stanoveny v příloze -I, neodchýlí o více než 5 procentních bodů. Pro případ, že je nezbytné tento limit překročit, je Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 16 za účelem změny přílohy -I změnou procentních podílů fondů programu o více než 5 a nejvýše 10 procentních bodů.

3. Částku uvedenou v odstavci 1 lze použít na technickou a správní pomoc určenou pro provádění programu, jako jsou přípravné, monitorovací, kontrolní, auditní a hodnotící činnosti, včetně systémů informačních technologií na úrovni organizace, studií, schůzek odborníků, sdělení o prioritách a oblastech týkajících se obecných cílů programu.
4. Aniž je dotčeno finanční nařízení, mohou být výdaje na opatření z projektů zařazených do prvního pracovního programu způsobilé od 1. ledna 2021.
5. Do programu mohou být na žádost členských států *nebo na žádost Komise* převedeny zdroje, jež byly *členským státům* přiděleny v rámci sdíleného řízení. Komise tyto zdroje vynakládá přímo v souladu s čl. 62 odst. 1 písm. a) finančního nařízení. ■ Tyto zdroje se, pokud možno, použijí ve prospěch členského státu ■ .

Článek 7

Třetí země přidružené k programu

5. Budou-li splněny dané podmínky, bude program otevřený následujícím zemím:
 - a) členové Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), kteří jsou členy Evropského hospodářského prostoru (EHP), v souladu s podmínkami stanovenými v Dohodě o EHP;
 - b) přistupující země, kandidáti a potenciální kandidáti v souladu s obecnými zásadami a obecnými podmínkami pro účast těchto zemí v programech Unie stanovených v příslušných rámcových dohodách a rozhodnutích Rady přidružení nebo obdobných dohodách a v souladu se zvláštními podmínkami stanovenými v dohodách mezi Unií a těmito zeměmi;
 - c) země, na něž se vztahuje evropská politika sousedství, v souladu s obecnými zásadami a obecnými podmínkami pro účast těchto zemí v programech Unie stanovených v příslušných rámcových dohodách a rozhodnutích Rady přidružení nebo obdobných dohodách a v souladu se zvláštními podmínkami stanovenými v dohodách mezi Unií a těmito zeměmi;
 - d) jiné třetí země v souladu s podmínkami stanovenými ve specifických dohodách upravujících účast této třetí země na jakémkoliv programu Unie, pokud dohoda:

- zajišťuje spravedlivou rovnováhu, pokud jde o příspěvky a výhody třetí země účastníci se programů Unie,
- stanoví podmínky účasti v programech Unie, včetně výpočtu finančních příspěvků k jednotlivým programům a jejich správních nákladů. Tyto příspěvky představují účelově vázané příjmy v souladu s čl. [21 odst. 5] [nového finančního nařízení],
- nepřiznává dané třetí zemi rozhodovací pravomoc ohledně daného programu,
- zaručuje práva Unie na zajištění řádného finančního řízení a ochrany jejích finančních zájmů.

Článek 8

Provádění a formy financování z prostředků EU

6. Program se provádí v rámci přímého řízení v souladu s finančním nařízením nebo v rámci nepřímého řízení společně se subjekty uvedenými v čl. 62 odst. 1 písm. c) finančního nařízení.
7. Program může poskytovat financování v jakékoliv podobě stanovené ve finančním nařízení.
8. [Příspěvky do vzájemného pojišťovacího mechanismu mohou pokrývat rizika spojená se zpětným získáváním prostředků dlužných příjemci a lze je považovat za dostatečnou záruku podle finančního nařízení. Použijí se ustanovení stanovená v [článku X] nařízení XXX [nástupce nařízení o záručním fondu]].

Článek 9

Druhy opatření

Opatření přispívající k dosažení specifického cíle uvedeného v článku 2 mohou být financována podle tohoto nařízení. Pro financování jsou způsobilé zejména činnosti uvedené v příloze I.

Článek 9a

Skupina pro občanský dialog

Komise zřídí „Skupinu pro občanský dialog“, jejímž cílem je zajišťovat pravidelný, otevřený a transparentní dialog s příjemci programu a dalšími relevantními zúčastněnými stranami za

účelem výměny zkušeností a osvědčených postupů a projednání politického vývoje v rámci oblastí a cílů, na něž se program vztahuje, a souvisejících oblastí.

KAPITOLA II

GRANTY

Článek 10

Granty

9. Granty v rámci programu se udělují a spravují v souladu s hlavou VIII finančního nařízení.
10. Hodnotící výbor může být složen z externích odborníků.

Článek 11

Kumulativní (doplňkové) a kombinované financování

11. Na opatření, na něž byl získán příspěvek v rámci programu, lze rovněž získat příspěvek z jakéhokoli jiného programu Unie, včetně fondů se sdíleným řízením, pokud tyto příspěvky nepokrývají tytéž náklady. [Kumulativní financování nesmí překročit celkové způsobilé náklady opatření a podporu z různých programů Unie lze vypočítat proporcionálně].
12. V případě, že program a fondy se sdíleným řízením uvedené v článku 1 nařízení (EU)[XX] [nařízení o společných ustanoveních] stanoví společně finanční podporu jednoho opatření, toto opatření se provede v souladu s pravidly stanovenými v tomto nařízení, včetně pravidel pro zpětné získání neoprávněně vyplacených částek.
13. Opatření, která jsou způsobilá podle programu a splňují podmínky uvedené v druhém pododstavci lze identifikovat s cílem, aby byla financována fondy se sdíleným řízením. V takovém případě platí pravidla týkající se míry spolufinancování a způsobilosti stanovená v tomto nařízení.

Opatření uvedená v prvním pododstavci musí splňovat tyto kumulativní podmínky:

- a) byla posouzena v rámci výzvy k podávání návrhů podle tohoto programu;
- b) splňují minimální požadavky na kvalitu dané výzvy k podávání návrhů;

- c) nemohou být financována v rámci dané výzvy k podávání návrhů z důvodu rozpočtových omezení.

Opatření provede řídicí orgán uvedený v článku [65] nařízení (EU)[XX] [nařízení o společných ustanoveních] v souladu s pravidly stanovenými v uvedeném nařízení a v nařízeních pro jednotlivé fondy, včetně pravidel pro finanční opravy.

Článek 12

Způsobilé subjekty

14. Kromě kritérií stanovených v [článku 197] finančního nařízení se použijí kritéria způsobilosti stanovená v odstavcích 2 a 3.
15. Způsobilé jsou tyto subjekty:
- a) právní subjekty usazené v jedné z těchto zemí:
- členském státě nebo zámořské zemi nebo území s ním spojeném,
 - třetí zemi přidružené k programu, *s výjimkou specifického cíle uvedeného v čl. 2 odst. 2 písm. -a);*
- b) jakýkoli právní subjekt založený podle práva Unie nebo jakákoli mezinárodní organizace.
16. Grant na provozní náklady lze udělit Evropské síti orgánů pro rovné zacházení (EQUINET) bez výzvy k podávání návrhů *na základě čl. 6 odst. 2 písm. a)* na pokrytí výdajů souvisejících s jejím stálým pracovním programem.

KAPITOLA III

TVORBA PROGRAMŮ, MONITOROVÁNÍ, HODNOCENÍ A KONTROLA

Článek 13

Pracovní program a víceleté priority

17. Program se provádí prostřednictvím pracovních programů uvedených v článku 110 finančního nařízení.

18. ***Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 16 za účelem doplnění tohoto nařízení stanovením odpovídajícího pracovního programu.***

Článek 14

Monitorování a vykazování

19. Ukazatele pro vykazování pokroku dosaženého při plnění specifických cílů programu stanovených v článku 2 jsou uvedeny v příloze II.
20. K zajištění účinného posouzení pokroku dosaženého v provádění programu při plnění jeho cílů je Komisi svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 16, aby v případě nutnosti rozvinula ustanovení monitorovacího a hodnotícího rámce, mimo jiné prostřednictvím změn přílohy II za účelem přezkumu a doplnění těchto ukazatelů.
21. Systém vykazování výkonnosti zajistí, aby údaje pro monitorování provádění programu a jeho výsledků byly shromažďovány účinně, efektivně a včas. Za tímto účelem se příjemcům finančních prostředků Unie a členským státům uloží přiměřené požadavky na vykazování.

Článek 15

Hodnocení

22. Hodnocení se provádějí včas tak, aby je bylo možné promítnout do rozhodovacího procesu.
23. Průběžné hodnocení programu se provede, jakmile je k dispozici dostatek informací o jeho provádění, avšak nejpozději do čtyř let od začátku provádění programu. Hodnocení v polovině období bude brát v potaz výsledky hodnocení dlouhodobého dopadu předchozích programů (programu Práva, rovnost a občanství a programu Evropa pro občany).
24. Na konci provádění programu, avšak nejpozději do čtyř let po skončení období uvedeného v článku 1 provede Komise závěrečné hodnocení programu.
25. Komise sdělí závěry hodnocení spolu se svými připomínkami Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů.

Článek 16

Výkon přenesené pravomoci

26. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
27. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v **článcích 13 a 14** je svěřena Komisi do 31. prosince 2027.
28. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v **článcích 13 a 14** kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů přijatých v přenesené pravomoci.
29. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016.
30. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě. *Na základě interinstitucionální dohody ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů mohou občané a další zúčastněné strany vyjádřit své stanovisko k návrhu znění aktu v přenesené pravomoci ve lhůtě čtyř týdnů. Návrh znění se předkládá ke konzultaci Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů, a to na základě zkušeností nevládních organizací a místních a regionálních orgánů v souvislosti s prováděním programu.*
31. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článku **13 nebo 14** vstoupí v platnost, pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 17

Ochrana finančních zájmů Unie

V případě, že se rozhodnutím podle mezinárodní dohody nebo na základě jakéhokoliv jiného právního nástroje účastní programu třetí země, tato třetí země udělí nezbytná práva a potřebný přístup příslušné schvalující osobě, Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF), Evropskému účetnímu dvoru, aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci. V případě úřadu OLAF tato práva zahrnují právo provádět vyšetřování, včetně kontrol a inspekci na místě, v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF).

KAPITOLA IV

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 18

Informace, komunikace a propagace

32. Příjemci finančních prostředků Unie uvádějí původ a zajišťují viditelnost těchto prostředků (zejména při propagaci opatření a jejich výsledků) tím, že poskytují ucelené, účinné a přiměřené informace různým cílovým skupinám včetně médií a veřejnosti.
33. Komise provádí k programu a jeho opatřením a výsledkům informační a komunikační kampaně. Finanční zdroje vyčleněné na program rovněž přispívají ke sdělování politických priorit Unie na úrovni organizace, souvisejí-li s cíli uvedenými v článku 2.

Článek 18a

Kontaktní místa programu

Každý členský stát může zřídit kontaktní místa programu. Kontaktní místa jsou pověřena poskytováním nestranných pokynů, praktických informací a pomoci žadatelům, zúčastněným stranám a příjemcům programu, pokud jde o všechny aspekty programu, včetně postupu pro podávání žádostí, šíření uživatelsky vstřícných informací a výsledků programu, vyhledávání partnerů, školení a jiných formalit. Kontaktní místa programu plní své úkoly nezávisle.

Článek 20

Zrušení

Nařízení (EU) č. 1381/2013 a nařízení (EU) č. 390/2014 se zrušují s účinkem ode dne 1. ledna 2021.

Článek 21

Přechodná ustanovení

34. Tímto nařízením není dotčeno pokračování ani změna příslušných opatření až do jejich ukončení podle nařízení (EU) č. 1381/2013 a (EU) č. 390/2014, která se na příslušná opatření použijí až do jejich ukončení.
35. Finanční krytí programu může zahrnovat i výdaje na technickou a správní pomoc nezbytné pro zajištění přechodu k programu od opatření přijatých podle jeho předchozích programů zřízených nařízeními (EU) č. 1381/2013 a (EU) č. 390/2014.
36. V případě potřeby lze do rozpočtu na období po roce 2027 začlenit i prostředky na pokrytí výdajů stanovených v čl. 6 odst. 3, aby bylo možno řídit opatření, jež nebudou dokončena do 31. prosince 2027.

Článek 22

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament
předseda

Za Radu
předseda/předsedkyně

PŘÍLOHA -I

Dostupné finanční prostředky programu uvedené v čl. 6 odst. 1 se rozdělují takto:

a) v rámci částky uvedené v čl. 6 odst. 2 písm. a):

- nejméně 15 % na činnosti, jimiž se provádí specifický cíl podle čl. 3 písm. b) bodu i);*
- nejméně 40 % na činnosti, jimiž se provádějí specifické cíle podle čl. 5 písm. -a); a*
- nejméně 45 % na činnosti, jimiž se provádějí specifické cíle podle čl. 3 písm. a), čl. 3 písm. b) bodů ii) až v), čl. 3 písm. c) a čl. 5 písm. a) a b);*

b) v rámci částky uvedené v čl. 6 odst. 2 písm. b):

- 15 % na činnosti související s posilováním historického povědomí;*
- 65 % na demokratickou angažovanost;*
- 10 % na propagační činnosti; a*
- 10 % na administrativu.*

PŘÍLOHA I

Činnosti podporované prostřednictvím programu

Obecné a specifické cíle programu **stanovené v článku 2** budou naplňovány zejména **podporou** těchto činností:

- a) zvyšování povědomí, **propagace a** šíření informací s cílem zlepšit znalost **práv a hodnot a** politik **v rámci oblastí a cílů**, na něž se program vztahuje;
- b) vzájemné učení prostřednictvím výměny osvědčených postupů mezi zúčastněnými stranami s cílem zlepšit znalosti a vzájemné porozumění,
- c) analytické **monitorovací** činnosti s cílem zlepšit porozumění situaci v členských státech a na úrovni Unie v oblastech, na něž se program vztahuje, jakož i zlepšit provádění uplatňování práva, politik **a hodnot Unie v členských státech; tyto činnosti zahrnují například shromažďování údajů a statistik, vypracování společných metodik a případně ukazatelů nebo měřítek, studie, výzkum, analýzy a průzkumy, hodnocení, posouzení dopadu, přípravu a publikaci pokynů, zpráv a vzdělávacích materiálů;**
- d) vzdělávání relevantních zúčastněných stran s cílem zlepšit znalost politik a práv v oblastech, **na které se program vztahuje;**
- e) vývoj a údržba nástrojů informačních a komunikačních technologií;
- ea) **podpora organizací občanské společnosti a neziskových zúčastněných stran, které působí v oblastech programu s cílem zvýšit jejich schopnost reagovat a zajistit všem občanům vhodný přístup k jejich službám, poradenství a podpůrným činnostem;**
- eb) **podpora organizací občanské společnosti a zúčastněných neziskových subjektů, které působí v oblastech programu s cílem provádět lobbistickou činnost za účelem prosazování práv, což rovněž posiluje ochranu a prosazování hodnot Unie a dodržování zásad právního státu a přispívá k demokratickému dialogu, transparentnosti a řádné veřejné správě, a to i v případech, kdy se prostor pro občanskou společnost zmenšuje;**
- f) posilování informovanosti občanů, **zejména mladých lidí**, o evropské kultuře, **kulturním dědictví, identitě a historii**, **a to i pokud jde o totalitní a autoritářské režimy a další významné okamžiky nedávné evropské historie, s cílem posílit povědomí a oddanost**

evropských občanů Unii a podněcovat k toleranci, vzájemnému porozumění, mezikulturnímu dialogu a respektování rozmanitosti;

- g) spojování **občanů** různých národností a kultur tím, že je jim dána možnost účastnit se činností týkajících se partnerství měst *a projektů občanské společnosti, čímž se vytváří podmínky pro větší uplatňování přístupu zdola nahoru a posilování občanské a demokratické angažovanosti;*
- h) podporování a usnadňování aktivní *a inkluzivní* účasti na tvorbě demokratičtější Unie, jakož i *zvyšování* povědomí o právech a hodnotách prostřednictvím podpory organizací občanské společnosti;
- i) rozvíjení kapacit evropských sítí na prosazování a další rozvoj práva, *hodnot*, politických cílů a strategií Unie ;
- j) financování technické a organizační podpory k provedení [nařízení (EU) č. 211/2011], čímž se podpoří výkon práva navrhopvat iniciativy ze strany občanů a podpoří evropské občanské iniciativy;
- k) prohlubování znalostí o programu a šíření a přenositelnosti jeho výsledků a posilování dosahu, mimo jiné vytvářením a podporováním kontaktních míst programu.

PŘÍLOHA II

Ukazatele

Program bude monitorován na základě souboru ukazatelů určených k měření rozsahu, v jakém bylo dosaženo obecných a specifických cílů programu, a s cílem minimalizovat administrativní zátěž a náklady. Za tímto účelem se údaje shromažďují podle následujícího souboru klíčových ukazatelů:

Počet osob, které byly osloveny: i) činnostmi v oblasti vzdělávání; ii) činnostmi v oblasti vzájemného učení a výměny osvědčených postupů; iii) činnostmi v oblasti zvyšování povědomí, informovanosti a osvěty.
Počet organizací občanské společnosti, které byly osloveny činnostmi v oblasti podpory a budování kapacit
Počet nadnárodních sítí a iniciativ, které se zaměřují na evropskou paměť a dědictví v důsledku intervence programu

Všechny jednotlivé údaje budou pokud možno rozčleněny podle pohlaví; průběžné a konečné hodnocení programu se zaměří na každou složku a každou činnost a bude zahrnovat hledisko genderové rovnosti a hodnotit dopady na genderovou rovnost.